

05.01.2009/24

2009 YILINDA UYGULANACAK ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ TUTARLARI

ÖZET : Asgari Ücret Tespit Komisyonunun, 2009 yılında uygulanacak asgari ücret tutarlarını belirlemesinden sonra, buna bağlı olarak 2009 yılında uygulanacak asgari geçim indirim tutarları değişmiştir.

5615 sayılı Yasanın 2 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun mülga 32 inci maddesi başlığıyla birlikte yeniden düzenlenerek, 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren "**ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ MÜESSESESİ**" getirilmiştir. Türkiye uygulamasında asgari geçim indirim (AGİ), sadece gerçek usulde vergilendirilen ücret gelirleri için uygulanacaktır. AGİ ile birlikte gerçek ücret geliri elde edenler için uygulanmak olan ücretlerde vergi indirimini" kaldırılmıştır.

GVK'nın 32. maddesine göre asgarî geçim indirim; ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin **yıllık brüt tutarının;**

- i- Mükellefin kendisi için % 50'si,
- ii- Çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10'u,
- iii- Çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere; ilk iki çocuk için % 7,5 diğer çocuklar için % 5'dir.

İndirim tutarının tespitinde mükellefin, gelirin elde edildiği tarihteki medeni hali ve aile durumu esas alınır. İndirim, yukarıdaki oranlara göre hesaplanan tutarları aşmamak kaydıyla, ücret geliri elde eden aile fertlerinden her biri için ayrı ayrı, çocuklar için eşlerden

yalnızca birisinin gelirin e uygulandır. Boşananlar için indirim tutarının hesabında, nafakasını sağladıkları çocuk sayısı dikkate alınmaktadır.

İndirimin uygulamasında "**çocuk**" tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dahil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları, "eş" tabiri ise, aralarında yasal evlilik bağı bulunan kişileri ifade etmektedir.

Gelirin kısmî döneme ait olması halinde, ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süreye isabet eden indirim tutarları esas alınmaktadır. AGİ, bu fıkraya göre belirlenen tutar ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 103 üncü maddedeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan tutarın, hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlar Kurulu, indirim konusu yapılacak toplam tutarın asgari ücretin yıllık brüt tutarını aşmaması şartıyla yasada belirtilen asgari geçim indirimi oranlarını artırmaya veya kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir. Bugüne kadar Bakanlar Kurulu, bu yetkisini kullanmamıştır.

AGİ'ye ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığınca çıkarılan ve 04/12/2007 tarih ve 26720 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 265 seri no'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde açıklanmıştır.

Ayrıca, 5766 sayılı Yasa ile yapılan değişikliklerden sonra Maliye Bakanlığınca çıkarılan, 24.06.2008 tarih ve 267 seri no'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde de, 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında, yararlanılacak stopaj indiriminin hesaplanmasında AGİ tutarının, ücret üzerinden hesaplanan gelir

vergisinden öncelikle mahsup edileceği belirtilmiştir. Asgari geçim indirimi mahsubu yapıldıktan sonra kalan gelir vergisi tutarı işveren tarafından terkin edilecek tutar olacaktır.

Ancak, terkin edilecek tutar, 5084 sayılı **yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında** Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca asgari ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisi tutarından fazla olamayacağından asgari ücret üzerinden hesaplanan tutardan asgari geçim indiriminin mahsup edilmesi sonucu kalan tutar terkine konu edilecektir.

Öte yandan, Yatırımların ve İstihdamın Teşviki Genel Tebliğleri ekinde yer alan bildirim yerine bu Tebliğin yayım tarihinden itibaren Tebliğ ekinde yer alan "Gelir Vergisi Stopajı Teşvikine İlişkin Bildirim" doldurulacaktır. İlgili tebliğlerin ekinde yer alan "Gelir Vergisi Stopajı Teşviki Kapsamında İstihdam Edilen Ücretlilere İlişkin Bilgiler" tablosu ise doldurulmaya devam edilecektir.

Asgari geçim indirimi, 16 yaşından büyük ve sanayi kesiminde çalışan işçiler için uygulanan ve ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan, asgari ücretin yıllık brüt tutarı üzerinden hesaplanmakta ve **dönem içinde asgari ücrette yapılan değişiklikler asgari geçim indirimine etki etmemektedir.**

Diğer taraftan, 2009 yılında uygulanacak asgari ücret tutarı, 30.12.2008 tarih ve 27096 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 25.12.2008 Tarih ve 2008/1 Sayılı Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararı ile 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin; 01/01/2009-30/06/2009 tarihleri arasında

22,20 (yirmi iki, yirmi) Türk Lirası olarak belirlenmiştir. Buna göre, 2008 yılı başında geçerli olan 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir aylık normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin aylık tutarı 666,00 TL ve yıllık tutarı 7.992,00 TL'dir. Bu tutarlara göre, ücret geliri elde eden bireylerin ailevi durumları dikkate alınarak 2009 yılında yararlanabilecekleri AGİ tutarları, ek tabloda belirtilmiştir.

Saygılarımızla...

EK TABLO : 2009 YILI ASGARI GEÇİM İNDİRİMİ TUTARLARI

	Uygulanacak Asgari Geçim İndirimi Oranı				Asgari geçim indiriminin yıllık tutarı	Asgari geçim indirimine esas aylık tutar	Gelir Vergisi Kesinti Tutarından Mahsup Edilecek Aylık Tutar		
	Kendisi	Eşi	Çocuk	Toplam Oran					
Bekarlar için	0,50			0,50	3.996,00	333,00	49,95		
Evli (Çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için)	0,50	0,10		0,60	4.795,20	399,60	59,94		
Çocuk var ise			1.çocuk	0,075	0,675	5.394,60	449,55	67,43	
			2.Çocuk	0,075	0,75	5.994,00	499,50	74,93	
			3.Çocuk	0,05	0,80	6.393,60	532,80	79,92	
			4.Çocuk	0,05	0,85	6.793,20	566,10	84,92	
			<i>(İkinci çocuktan sonra ilave her bir çocuk AĞİ'ye esas tutar üzerinden % 5 oranında hesaplanan 30,42 YTL eklenmektedir.)</i>						

24/6

Evli (Eşin herhangi bir geliri var ise)	0,50				0,50	3.996,00	333,00	49,95
Çocuk var ise			1.çocuk	0,075	0,575	4.595,40	382,95	57,44
			2.Çocuk	0,075	0,65	5.194,80	432,90	64,94
			3.Çocuk	0,050	0,70	5.594,40	466,20	69,93
			4.Çocuk	0,050	0,75	5.994,00	499,50	74,93
			(İkinci çocuktan sonra İlave her bir çocuk AĞİ'ye esas tutar üzerinden % 5 oranında hesaplanan 30,42 YTL eklenmektedir.)					